ĻEVS KASILIS

Tavi sargi

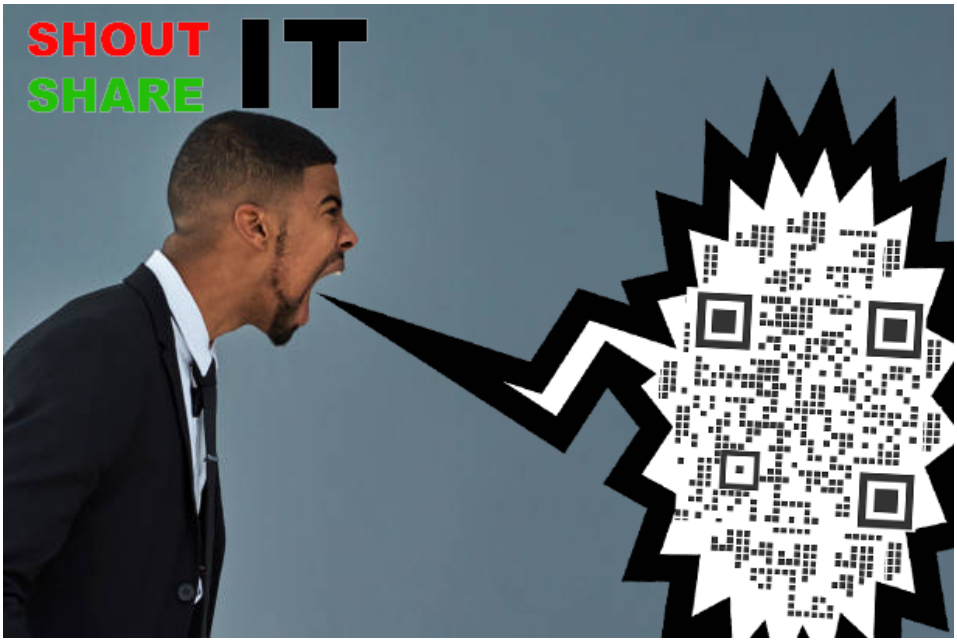
SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Ļevs Kasilis
Tavi sargi
Šai grāmatā stāstīts par Padomju Armiju, par mūsu karavīriem — taviem lieliskajiem sargiem. Mūsu Dzimtenei bija daudz draugu, kas dzīvo dažādās zemēs, bet bija arī ļauni ienaidnieki — tie, kuri pieraduši iedzīvoties bagātībā, pievācot sev cita darba augļus un laupot cita mantu. Viņiem nepatika mūsu zeme, kur ļaudis mierīgi dzīvoja un strādāja. Taču mūsu Dzimteni modri sargāja Padomju Armija.

Лев Абрамович Кассиль Твои защитники Издательство «Детская литература» Москва 1970

Издательство «Лиесма», Рига 1973 Художник Василий Ковалев Перевод с русского Херберта Каналиса На латышском языке

No krievu valodas tulkojis Herberts Kanālis Ilustrējis Vasilijs Kovaļovs

Noskanējis grāmatu un failu izveidojis Imants Ločmelis imantslochmelis@inbox.lv

Tulkojums latviešu valodā ˆLiesma»,
Izdevniecība «Liesma» Riga 1973

-
- TAVI SARGI
- GAISA TRAUKSME
- TARĀNS
- MŪSU JŪRU SARGI
- TIEŠĀ TĒMĒJUMĀ!
- NEREDZAMIE KAROTĀJI
- SAPIERI
- SASTAPŠANAS
- KĀ MŪSU ZEMŪDENS FLOTES JŪRNIEKI PIEVEICA IENAIDNIEKU, KAS ATRADĀS AUGSTU DEBESĪS
- MEDMĀSA
- MEŽA PARTIZĀNI
- CILVĒKI NO DEBESĪM
- SPĒKAVĪRI
- ĢENERĀĻI APSPRIEŽAS
- „KATJUŠA"
- UZ PRIEKŠU, TANKISTI!
- ARMIJAS PAMATS
- MŪSU LOŽMETĒJNIEKI

- KAS PIE TELEFONA?
- GVARDES JĀTNIEKI
- PIEMINEKLIS PADOMJU KARAVĪRAM
- KAUJU KAROGU CEĻI
- VISVARENĀKĀ PARĀDE
- VECMĀMIŅAS „KATJUŠAS" MAZBĒRNI
- NEVIENS VIŅU NEPAZĪST, TOMĒR ATCERAS VISI
- SVARĪGS ZIŅOJUMS
- SATURS

Ļevs Kasilis

Tavi sargi

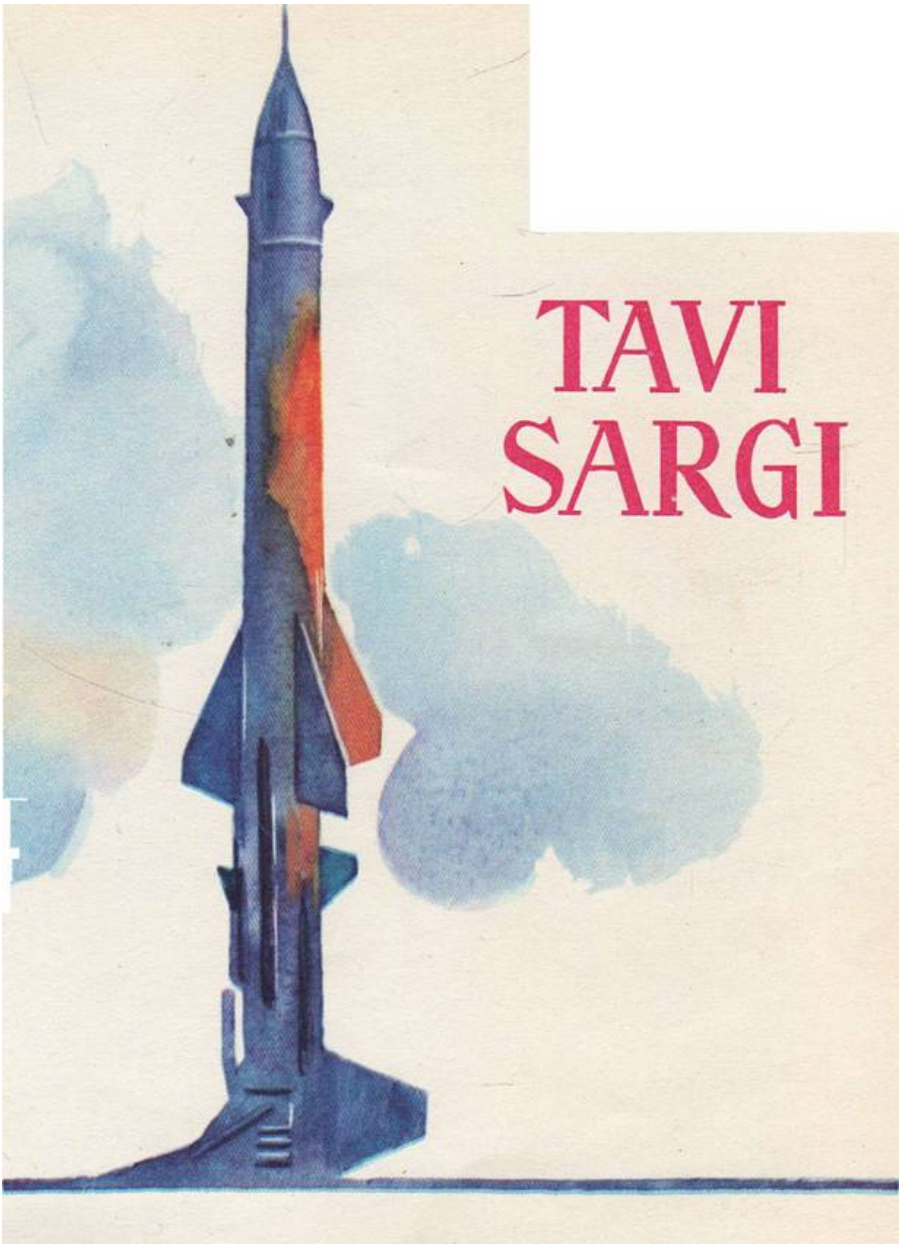

10

..

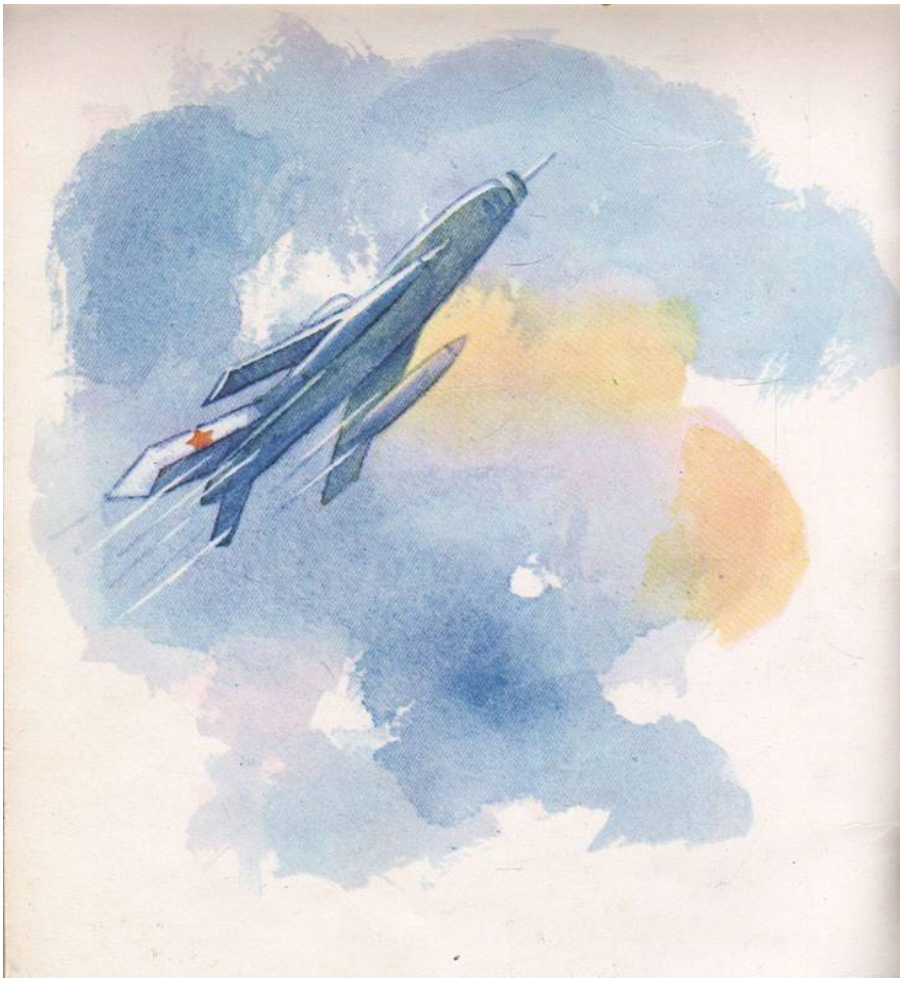

TAVI SARGI

Apsēdies, manu draudziņ, atšķir šo grāmatu, apskati zīmējumus un paklausies, par ko šeit stāstīts.

Šai grāmatā stāstīts par Sarkano Armiju, par mūsu karavīriem — taviem lieliskajiem sargiem.

Mūsu Dzimtenei ir daudz draugu, kas dzīvo dažādās zemēs, bet ir arī ļauni ienaidnieki — tie, kuri pieraduši iedzīvoties bagātībā, pievācot sev cita darba augļus un laupot cita mantu. Viņiem nepatīk

mūsu zeme, kur ļaudis mierīgi dzīvo un strādā. Taču mūsu Dzimteni modri sargā Padomju Armija.

Tu šonakt gulēji saldā, ciešā miegā, bet robežsargi visu nakti stāvēja sardzē, uzmanīdami, lai neviens slepus neielavītos mūsu zemē. Stāvēja savos sargposteņos arī tie, kuri apsargā mūsu Dzimtenes debesis.

Bet no rīta, kad putni vēl nebija pamodušies, gaisā pacēlās lidmašīnas. Pieredzējuši komandieri tur aizveda apmācībās jaunos lidotājus. Mūsu kuģi rītausmā pacēla karogus un aizpeldēja pa jūru jūrām. Veci kapteiņi tur mācīja jaunos matrožus jūrnieku dienestam. Tu no rīta vēl guli, bet tankisti jau iedarbina savu kaujas mašīnu motorus. Izgājuši mācību poligonā arī kareivji — kājnieki.

Mūsu lidotājiem, jūrniekiem, kājniekiem — visiem pie cepurēm mirdz sarkana zvaigznīte.

Visi ļaudis pazīst šo sārto zvaigznīšu mirdzumu. Par drošsirdīgajiem padomju karavīriem ir izplatījusies laba slava pa malu malām.

Pirms daudziem jo daudziem gadiem, kad norisa pilsoņu karš, Sarkanā Armija nosargāja Padomju zemi: sakāva baltgvardus un iztrieca laukā svešzemju karaspēku, ko mūsu zemei bija uzsūtījuši bagātnieki — kapitālisti no četrpadsmit valstīm.

1941. gadā mums atkal uzbruka ļauns un spēcīgs ienaidnieks — fašistiskā Vācija. Vācu fašisti bija neredzēti briesmīgi ienaidnieki. Četrus gadus ilga Lielais Tēvijas karš. Mūsu armija satrieca izdaudzināto fašistu armiju lupatu lēveros. Padomju Armija padzina fašistus ne tikai no mūsu zemes, bet arī palīdzēja kaimiņu valstīm tikt vaļā no fašistiskajiem okupantiem.

Gūt uzvaru pār fašistiem nenācās viegli — to vajadzēja izcīnīt smagās un bīstamās kaujās. Mūsu karavīri kāvās ar ienaidnieku gan uz sauszemes, gan gaisā. Viņi uzvaroši cīnījās jūrās un upēs, starp klintīm un kalnu aizās, mežos un stepēs. It visur mūsu karavīri pievārēja ienaidnieku.

Mūsu karavīri ir tavi sargi. Arī šodien vi?ii stāv sardzē, lai tu un

tavi draugi varētu dzīvot mierīgi, bez bailēm, lai jūs naktīs varētu mierīgi gulēt, bet dienā lasīt dažādas grāmatas.

Izlasi, draudziņ, šo grāmatiņu, apskati zīmējumus un ielāgo, cik svarīgs un cildens ir Dzimtenes sarga pienākums. Sargāt Dzimteni — tas nav viegls uzdevums. Dzimtenes sargam ir jābūt stipram, lai nekad nepagurtu. Jābūt drošsirdīgam, lai neviena nebaidītos. Daudz jāzina, lai labi prastu rīkoties ar ieročiem. Audz ari tu, draudziņ, par šādu drosmīgu karavīru!

GAISA TRAUKSME

Kara laikā notika tā. Nakts. Ļaudis guļ. Visapkārt valda klusums. Bet ienaidnieks neguļ. Augstu tumšajās debesīs lido fašistu lidmašīnas. Tās tīko nomest bumbas uz mūsu pilsētas namiem. Taču apkārt pilsētai, tuvējā mežā un uz lauka, paslēpušies mūsu sargi. Viņi dienu un nakti stāv modri sardzē: ja putns lido garām — viņi to pamana, ja zvaigzne no debesīm krīt — ierauga.

Pilsētas sargi, pieplakuši pie klausāmiem aparātiem, pēkšņi dzird: augstu gaisā dūc motori. Tie nav mūsējo, bet fašistu lidmašīnu motori. Un sargi tūliņ zvana pilsētas pretgaisa aizsardzības priekšniekam:

— Gaisā ienaidnieks! Esiet gatavībā!

Tai pašā mirklī visās pilsētas ielās un visos namos ierunājas skaļruņi:

„Pilsoņi, gaisa trauksme!"

Un tūliņ atskan komanda:

— Lidmašīnas — pacelties!

Lidotāji — iznīcinātāji mirklī iedarbina lidmašīnu motorus.

— Starmešus — iedegt!

Un mirklī spoži iedegas starmeši.

Ienaidnieks gribēja nemanīts uzlidot mūsu pilsētai, tomēr viņam tas neizdevās. Viņu šeit jau gaida. Pilsētas sargi stāv savās vietās.

— Starmešus!

Un debess jumu sāk taustīt spoži staru kūļi.

— Uz fašistu lidmašīnām — uguni!

Un mirklī debesīs iemirgojas simtiem dzeltenu zvaigznīšu: tur sprāgst zenītartilērijas šāviņi: zenītlielgabali šauj ļoti, ļoti augstu gaisā.

„Re, kur ienaidnieks, kaujiet to!" — tie, kas pie starmešiem, it kā mudina. Un taisnie, spožie staru kūļi dzenas fašistu lidmašīnām pakaļ. Tad staru kūļi krustojas vienā punktā — un fašistu lidmašīna sapinas tajos kā muša zirnekļa tīklos. Nu lidmašīna ir skaidri saredzama. Zenītartilēristi pagriež stobrus pret to.

— Uguni!: Uguni! Vēlreiz — uguni!

Zenītartilēristiem ir nekļūdīga acs un droša roka. Viņu lielgabali šauj precīzi mērķī. Starmeši met spēcīgus staru kūļus. Fašistam nekur neizsprukt!

— Uguni! Uguni! Vēlreiz — uguni!

Un zenītlielgabala šāviņš trāpa ienaidnieka lidmašīnai tieši motorā.

No lidmašīnas sāk velties melni dūmu mutuļi. Fašistu lidmašīna nogāžas lejā: tai neizdevās izlauzties līdz pilsētai.

Vēl ilgi pēc tam pa debesīm lodā starmešu spožie kūļi. Un pilsētas sargi ar klausāmiem aparātiem izklaušina debesis. Pie lielgabaliem

stāv zenītartilēristi. Visapkārt valda klusums. Debesīs neviena vairs nav.

,,Gaisa uzbrukuma briesmas ir garām. Trauksme atcelta!"

TARĀNS

Reiz kara laikā mūsu Dzimtenes debesīs ielauzās liela lidmašīna. Uz tās spārniem bija redzami dzeltenmelni krusti. Aizmugurē — fašistu zīme kā dzelkšņains dadzis, ieķēries sunim astē. Tā bija ienaidnieka lidmašīna. Bumbvedējs.

Taču mums ir drošsirdīgi sargi — mūsu lieliskie lidotāji.

Šķiet,» viesulis aizbrāzās pār lauku: mirklī pazibēja sarkanās zvaigznes uz lidmašīnas spārniem — un, paskat, tā jau debesīs! Motors griezīgi rēc, gaiss rūc, pat vējš netiek līdzi — tik ātri trauc pretim

ienaidniekam mūsu mazā un žiglā lidmašīna — iznīcinātājs, šķeldams mākoņus pušu kā nieku! Sis mazais „vanadzēns" ir dzēlīgs un

ass kā lode.

Žiglais „vanadzēns" panāca fašistus un sāka tos ,,knābāt" — apšaudīt no ložmetējiem, kas iebūvēti tam spārnos.

Fašisti atšaudījās. Šāva gan no lielgabala, gan no visiem ložmetējiem.

Viena fašistu lode ievainoja mūsu lidotāju rokā. Lidotājam sāpēja, tomēr viņš neparko negribēja atkāpties no ienaidnieka. Viņa „vanadzēns" dūca kā saniknota lapsene un lidinājās virs fašistu lidmašīnas: te piezogas lidmašīnai no sāniem, te aizlido priekšā, te panāk to no aizmugures, te metas ienaidniekam virsū no augšas. Fašistu lidmašīna izvairīdamās meta līkumus, spļāva uguni no lielgabaliem, atkodās ar ložmetējiem.

Ilgi debesīs norisinājās kauja.

Negaidot „vanadzēna" ložmetēji apklusa.

Kas noticis? . . .

Izbeigušās patronas. Nav vairs ar ko šaut.

Fašisti nopriecājās: ,,Ko nu šis bez patronām var mums kaitēt!"

„Nekā nebija, nekur jūs no manis nespruksiet!" mūsu lidotājs noteica, tad sparīgi ieskrējās ar savu „vanadzēnu" un drosmīgi drāzās taisni ienaidnieka lidmašīnas astei virsū. „Nekur jūs nespruksiet!"

Fašisti izmisīgi šāva uz „vanadzēnu". Tam pretī lidoja lodes veseliem spietiem.

Tomēr „vanadzēns" lidojumā paguva ar savu propelleri ietriekt ienaidnieka bumbvedējam pa stūri un nošķelt tā asti tikpat kā ar asu zobenu.

Vienā mirklī fašistu lidmašīna nogāzās lejā. Sparīgi krītot, tā ieurbās ar degunu zemē un, eksplodējot bumbām, ko pati veda, uzsprāga gaisā.

„Vanadzēns" turpretī no trieciena salieca tikai propelleri. Ievainotais lidotājs aizvadīja lidmašīnu līdz savējiem un nodeva komandierim ziņojumu, ka uzdevums izpildīts — ienaidnieks iznīcināts.

— Jūs esat ievainots, sēstieties, — sacīja komandieris. — Pateicos par labu dienestu! Lielisks tarāns!

Tarāns — tas bija drosmīgais trieciens, ar kuru mūsu ,,vanadzēns" nošķēla fašistu lidmašīnai asti.

Šādas gaisa kaujas kara laikā atgadījās diezgan bieži.

Kopš tā laika jau bija aizritējuši daudzi gadi. Bet tad reiz mūsu zemes mierīgajā gaisa telpā slepus iezagās kādas aizjūras zemes lidmašīna — spiedze. Tā nemanīti gribēja izspiegot, kur mūsu zemē uzceltas jaunas rūpnīcas, kur izvietoti mūsu zemes sargu posteņi.

Svešzemes lidmašīna spiegodama lidoja ļoti, ļoti augstu, augstāk par mākoņiem.

Aizjūras lidotājs domāja, ka pie mums neviens ir nenojauš par

viņa ierašanos. Tomēr nelūgtais ciemiņš pārrēķinājās! . . . Speciāli aparāti — radiolokatori, kas pie mums novietoti tur, kur tas vajadzīgs, vēstīja: svešinieks gaisa telpā!

Un te — kur gadījies, kur ne — lidmašīnu — spiedzi panāca zibenīgs šāviņš, ko raidīja mūsu debesu sargi.

Aizjūras zemes lidmašīna sašķīda gabalu gabalos. Lidotājs aiz izbīļa tik tikko paguva izlēkt ar izpletni.

Viņš nonāca zemē, ka noplaukšķēja vien!

Un padevās gūstā.

— Mēs savās mājās, aizjūras zemē, — viņš atzinās, — nemaz nezinājām, ka jūsu šāviņi tik augstu lido.

— Cerams, ka tagad zināsiet, — mūsu lidotāji viņam atbildēja, — un vairs neuzdrošināsieties līst mūsu gaisa telpā.

MŪSU JŪRU SARGI

Mēs brīdinājām: „Nemēģiniet, fašisti, iebraukt mūsu jūru ūdeņos, neklāsies labi!"

Tomēr fašisti nepaklausīja. Viņi sasēdināja kuģos tūkstošiem karavīru, sakrāva kuģos tankus un lielgabalus un kuģoja uz Padomju zemes krastu pusi.

Mūsu jūras modri sarga Padomju Jūras Kara Flote.

Drīz vien sabangojās jūra, pašķīrās viļņi un ienaidnieka kuģiem pretim aiztraucās mūsu zemūdene. Pati tā atrodas ūdenī, tikai tieva caurulīte — pereskops vīd virs viļņiem. Pa šo pereskopu zemūdenes jūrnieki pamana visu, kas notiek virs jūras klaida. Viņi skatās un pēkšņi redz: peld fašistu kuģi. Zemūdenes apkalpes vīri notēmēja un izšāva pa viļņiem garu lādiņu — torpēdu. Torpēda precīzi trāpīja fašistu kuģi. Nogranda sprādziens. Virs jūras pacēlās milzīgs uguns un ūdens šļakatu kalns. Kuģis grimdams sašķiebās uz sāniem.

Zemūdenes apkalpes vīri notēmēja vēlreiz un izšāva otru torpēdu. Šoreiz trāpīja otrajā kuģī. Sabira jūrā lielgabali, tanki … Tie visi pazuda zem ūdens.

Un atkal jūrā valda klusums. Pa jūras klaidu patrulē mūsu kuģi un zemūdenes. Gar jūras krastu soļo apsardzes nodaļas. Pie jūras krasta baterijām dežurē sargkareivji.

Mūsu dienās jūru un okeānu krastos uzstādīti tik tālredzīgi aparāti, kas momentā pamanītu jebkuru svešzemju kuģi, ja tas bez atļaujas sadomātu piezagties mūsu zemes krastiem. Bez tam šie aparāti precīzi parādītu, kur šie kuģi atrodas, kurā virzienā dodas un cik līdz tiem kilometru. Pamēģini nu, ienaidniek, nepamanīts piekļūt Padomju zemes krastiem! Labāk neiedrošinies, ienaidniek, iebraukt mūsu jūru ūdeņos!

TIEŠĀ TĒMĒJUMĀ!

Saņemta pavēle: neuzlaist fašistus uz ceļa! Nevienu pašu! Sis ceļš ir ļoti svarīgs. Pa to automašīnas piegādā kaujiniekiem šāviņus. Lauka virtuves pieved tiem pusdienas. Pa to nogādā uz hospitāli kaujās ievainotos.

Nedrīkst pieļaut, ka ienaidnieks sagrābj ceļu!

Fašisti devās uzbrukumā. Viņi bija lielā skaitā. Bet mūsējiem šai frontes posmā — tikai viens lielgabals un pavisam četri karavīri — četri artilēristi. Viens pienes šāviņus, otrs tos lādē lielgabalā, trešais tēmē. Bet ceturtais — komandieris vada kauju, norāda, uz kuru mērķi

šaut un kā virzīt lielgabala stobru. Artilēristi nosolījās: ,,Labāk noliksim galvas nekā izlaidīsim ienaidnieku cauri!"

— Krievi, padodieties! — fašisti mūsu artilēristiem sauc. — Mēs esam lielā skaitā, bet jūs tikai četri. Vienā rāviena visus nopļausim!

Artilēristi viņiem atbild:

— To mēs vēl redzēsim. Kāda nozīme jūsu skaitam, ja sajēgas trūkst. Turpretim mūsu šāviņš viens pats iznīcinās četrus jūsu karotājus. Kā redzat, mums pietiks šāviņu, lai jūs visus noguldītu gar zemi.

Fašisti noskaitās un devās mūsējiem virsū. Bet mūsējie pārvietoja savu vieglo lielgabalu izdevīgākā vietā un gaida, kad fašisti pienāks tuvāk.

Mūsu artilēristiem ir arī smagie lielgabali. Tie ir milzīgi lieli un ar gariem stobriem, kuros varētu iebāzt turpat vai telegrāfa stabu. Šāds lielgabals šauj trīsdesmit kilometru tālu. Lai to izkustinātu no vietas, vajadzīgs traktors. Bet šeit mūsējiem bija vieglais lielgabals. Četratā to var viegli pārvietot pēc vajadzības.

Artilēristi pārvietoja savu vieglo lielgabalu ērtākā vietā un skatās: fašisti skrien tieši viņiem virsū un lādēdamies sauc, lai mūsējie padodas.

— Nu, biedri, uz fašistiem — uguni! — komandieris deva komandu. — Šaut tiešā tēmējumā!

Artilēristi pagrieza lielgabala stobru tieši ienaidnieka karavīriem virsū.

No stobra pašķīda uguns, un precīzs šāviņš noguldīja četrus fašistus uzreiz. Ne velti komandieris iepriekš teica, ka mūsu šāviņš viens pats iznīcinās četrus ienaidniekus.

Tomēr fašisti lien un lien mūsējiem virsū. Mūsu četri artilēristi atvaira uzbrukumu. Viens pienes šāviņus, otrs tos lāde lielgabala, trešais mērķē, bet komandieris vada kauju, norāda, kurp šaut.

Viens artilērists krita: viņu ķēra fašistu lode. Otrs saļima ievainots. Pie lielgabala palika tikai divi. Artilērists pienes lādiņus un lādē lielgabalā, bet komandieris pats mērķē un pats šauj uz ienaidnieku.

Fašisti apstājās, sāka rāpties atpakaļ.

Tai brīdī mūsējiem palīgā atsteidzās citi artilēristi. Un atveda līdzi vēl dažus lielgabalus. Tā mūsu artilēristi padzina ienaidnieku no ceļa, kam kara apstākļos bija ļoti svarīga nozīme.

NEREDZAMIE KAROTĀJI

Cst! … Ja tu pamani, ka mūsējie kādā vietā paslēpušies, nevienam to nesaki. Tur atrodas viņu sargpostenis, bet tas ir kara noslēpums.

Mežā iestrēgušas fašistu smagās automašīnas. Putina sniegs, auro vējš. Bet mūsu karavīri paslēpušies meža krūmājos: apsargā meža ceļu. Viņi visu redz un dzird, bet viņus neviens nemana, jo tiem mugurā balti virsvalki, arī sniegs visapkārt balts. Fašisti domā, ka tie ir sniega pauguriņi vai ciņi. Te pēkšņi no viena pauguriņa sāk lidot lodes. Fašistu virsnieks nogāžas zemē, nogāžas arī divi citi fašisti.

Mūsu armijas seržants Zabeļins ir labs šāvējs. Katra viņa raidītā lode trāpa mērķī. Šādus precīzus šāvējus sauc par snaiperiem.

Nu fašisti atklāja uguni uz mežu — bet, kurp īsti šaut, nav ne jausmas. Vai tad neredzamo var notvert!

Strēlnieki jau sen rāpus aizlīduši prom no slēpņiem. Atgriezušies pie savējiem, viņi komandierim saka:

— Atļaujiet ziņot, biedri komandier: mežā iestrēguši fašisti. Piecas mašīnas. Bet, saskaitot pašus fašistus, sanāca trīsdesmit. Tikai trīs no viņiem vairs neskaitās — Zabeļins noknieba.

SAPIERI

Upe. Pāri upei — tilts.

Fašisti sadomāja pār šo tiltu pārvest uz otru krastu savus tankus un smagās automašīnas.

To uzzināja mūsu izlūki, un komandieris aizsūtīja pie tilta divus drosmīgus karavīrus — sapierus.

Sapieri ir ļoti prasmīgi karavīri. Ja vajag ierīkot ceļu — šai darbā jāsūta sapieri. Ja vajag uzcelt tiltu — jāaicina talkā sapieri. Ja jāuzspridzina tilts — arī šai darbā bez sapieriem neiztikt.

Sapieri palīda zem tilta un nolika tur apakšā lielu mīnu. Mīna pildīta ar sprāgstvielām. Ja tajā iekļūst maza dzirkstele, rodas briesmīgi liels spēks. No šā spēka zeme dreb un mājas brūk kopā.

Sapieri palika mīnu zem tilta, pievienoja mīnai elektrisko vadu, bet paši zagšus izrāpās no tilta apakšas un paslēpās aiz pauguriņa, Vadu viņi attina labi garu — tā viens gals pie mīnas zem tilta, bet otrs — sapieriem rokā, pievienots pie maziņas elektromašīnas.

Sapieri guļ zemē un gaida. Viņiem salst, tomēr jāpaciešas. Nedrīkst ļaut fašistiem pārcelties uz otru upes krastu.

Sapieri guļ vienu stundu, otru . . . Fašisti parādījās tikai pievakarē. Neskaitāmi tanki, smagās automašīnas, kājnieki, lielgabali . . .

Pienāca ienaidnieki pie tilta. Pirmais tanks jau, žvadzot kāpurķēdēm, uzbrauca uz tilta dēļiem. Viņam sekoja otrais tanks, trešais . . .

— Ir laiks! — viens sapieris saka otram.

— Par agru, — atbild otrs. — Lai uzbrauc uz lilta visi, tad mēs tos vienā rāvienā . . .

Priekšējais tanks jau aizbraucis līdz tilta vidum.

— Spied ātrāk kloķi, citādi palaidīsi garām! — steidzina nepacietīgais sapieris.

— Paga, vēl nav īstais laiks, — atbild vecākais.

Priekšējais tanks jau aizčāpojis gandrīz līdz upes otram krastam. Tagad visa fašistu karaspēka nodaļa atrodas uz tilta.

— Nu ir laiks, — sacīja vecākais sapieris un nospieda elektromašīnas kloķi.

Pa vadu aizskrēja elektriskā strāva. Tai pašā mirklī izšķīlās dzirkstele un notika tik apdullinošs sprādziens, ka to dzirdēja desmit kilometru apkaimē. No tilta apakšas rūkdamas izšāvās uguns liesmas. Augstu gaisā uzlidoja tanki, smagās automašīnas. Ar negantu troksni eksplodēja simtiem lādiņu, ko fašisti veda smagajās automašīnās. Un itin viss ietinās biezos melnos dūmos.

Kad vējš dūmus izkliedēja, virs upes vairs neredzēja ne tilta, ne tanku, ne smago automašīnu. Nekas vairs nebija palicis pāri. — īstajā brīdī uzspridzinājām, — sapieri nopriecājās.

SASTAPŠANAS

Fašistu tanks, kam bija 532. numurs, devās izlūkot mežu. Meža ceļu apsargāja mūsu armijas kaujinieks — granātu metējs. Viņš klausās un dzird: mežā lūst koki, it kā zilonis bradātu. Bet ziloņi mūsu mežos nedzīvo. Tātad mežam cauri laužas tanks.

Nu jau tas ir labi saredzams, arī numurs saskatāms — ,,532" un fašistu melnais kāškrusts.

Mūsu karavīrs paslēpās krūmos, bet nejauši aizķēra zaru. No krūma nobira sniegs. Fašisti sajuta, ka kaut kas nav kārtībā, un sāka šaut kārtām pa krūmiem no lielgabala un ložmetēja. Tanks jau

rībina pavisam līdzās, lodes kapā krūmu zarus virs pašas karavīra galvas. Tomēr karavīrs neizbijās.

Viņš paņēma labajā rokā veselu granātu saišķi, bet kreisajā — katram gadījumam vēl vienu granātu. Tad droši pielīda pie paša tanka un atvēzējās. Tūlīt viņš metīs granātu saišķi zem fašistu tanka. Granātas eksplodēs un sadragās tanku.

Zīmējumā šis moments nav attēlots, bet vari man ticēt, ka mūsu armijas drosmīgais granātu metējs nekļūdījās! Un tā fašistu tanks ar 532. numuru tika iznīcināts.

KĀ MŪSU ZEMŪDENS FLOTES JŪRNIEKI PIEVEICA IENAIDNIEKU, KAS ATRADĀS AUGSTU DEBESĪS

Mūsu zemūdene aizpeldēja tāltālu jūrā. Tā nogremdēja divus ienaidnieka kuģus un nozuda jūras viļņos.

Fašistu lidmašīnas dzinās mūsu zemūdenei pakaļ. Ienaidnieka mīnu kuģi šaudījās pa jūru, uzglūnēdami zemūdenei. Bet zemūdene nolaidās jūras dibenā un, tur paslēpusies, palika nekustīgi uz vietas. Fašistu mīnu kuģi nespēja sagaidīt zemūdeni un aizkuģoja uz savas zemes krastiem.

Jūras dzelmē valda klusums. Tikai zivis šad tad uzgrūžas zemūdenes metāla bortiem.

Pagāja diezgan labs laiks. Zemūdenē tapa grūti elpot. Vajadzēja izvēdināt zemūdenes telpas un ielaist tajās tīru, svaigu gaisu. Lai to izdarītu, jāpaceļas virs ūdens. Komandieris pavēlēja uzpeldēt virspusē. Zemūdene piesardzīgi sāka celties no dzelmes augšup.

Bet augšā debesīs riņķoja divas fašistu lidmašīnas un uzmanīja, vai neiznirs no jūras padomju zemūdene. Tikko zemūdene uzpeldēja, to tūliņ ieraudzīja ienaidnieka lidotāji. Nu fašisti ņēmās mest zemūdenei virsū bumbas un to apšaudīt no ložmetējiem. Zemūdenei apkārt jau mutuļoja ūdens. Redzams, tai vairs nepagūt ienirt dziļumā. To tik un tā tur sasniegtu dziļumbumbas.

Mūsu sarkanflotes jūrnieki — zemūdenes apkalpes vīri nekrita panikā. Viņi tūdaļ metās pie zenītlielgabala, kas stāvēja uz mitra, šķīvim līdzīga laukumiņa. Ar zenītlielgabalu varēja mērķēt un šaut uz visām pusēm.

— Uguni! — komandieris pavēlēja, stāvēdams uz kapteiņa tiltiņa.

Būkš, būkš, būkš! . . . Debesīs uzlidoja šāviņš pēc šāviņa.

Fašists nepaguva aizmukt. To panāca zemūdens flotes jūrnieku zenītlielgabala šāviņi. Ienaidnieka lidmašīna aizdegās un, apmetuši gaisā kūleni, nogāzās jūrā. Augstu uzšļācās ūdens stabs, tad tas burbuļodams saplaka. Un lidmašīnas vairs nebija.

Otrs fašists nobijās, pagrieza savu lidmašīnu atpakaļ un metās bēgt.

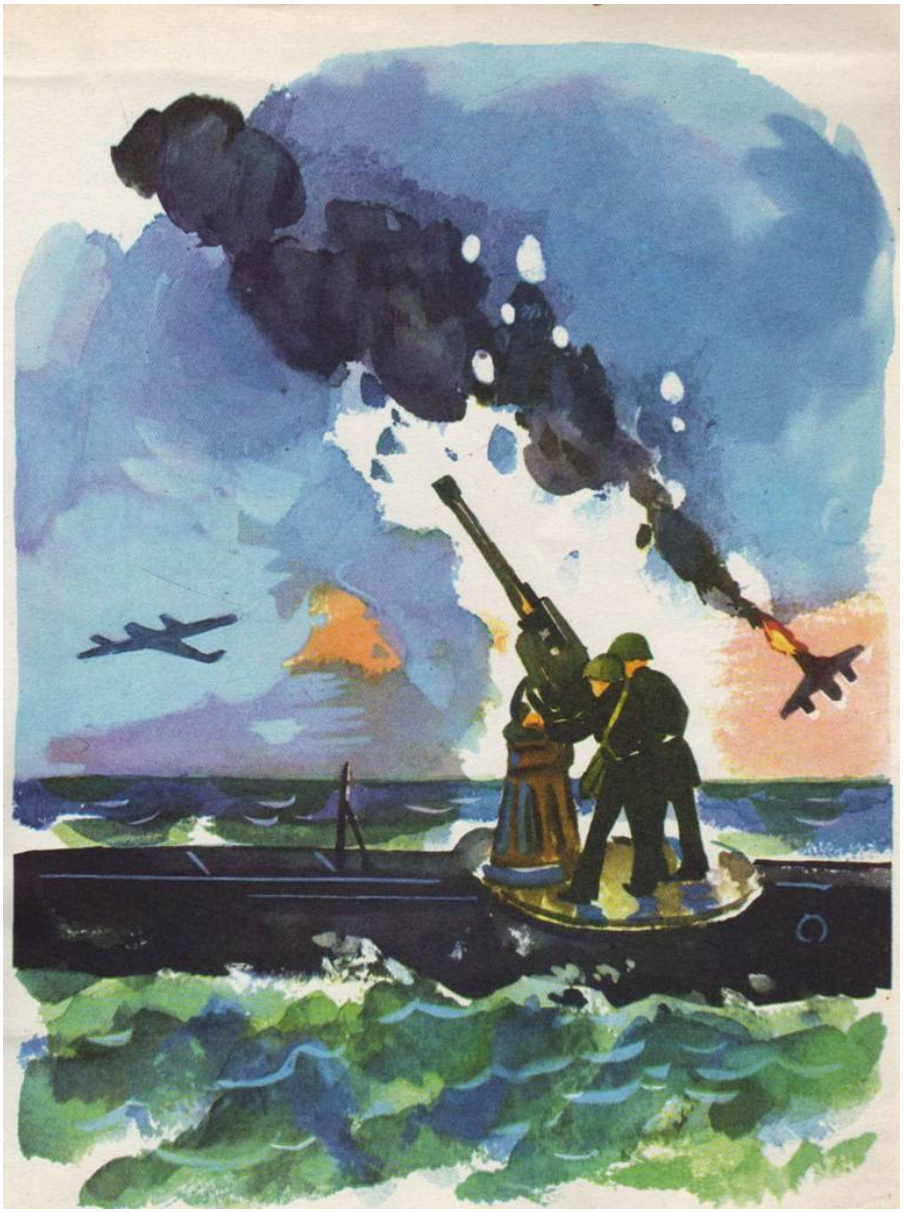

Zemūdens flotes jūrnieki saelpojās svaigu gaisu atliku likām, izvēdināja zemūdeni, tad aizskrūvēja visas lūkas un durvis — cieši noslēdzās, lai ne pilīte ūdens neiesūktos iekšā, un no jauna nolaidās jūras dzelmē. Un atkal zemūdene nav redzama.

Kopš tā laika pagājuši turpat trīsdesmit gadi. Tagad mūsu jūru sargiem ir tādas zemūdenes, kas var no jūras dzelmes aizsniegt ienaidnieku pat aiz mākoņiem. Sāda zemūdene ienirst jūras dziļumos un no turienes izšauj raķeti. Raķete izurbjas cauri ūdens slāņiem, izkļūst virspusē, uzvijas augstu gaisā un panāk ienaidnieku.

MEDMĀSA

Kareivis Ivans Kotlovs devās kaujā. Viņu ievainoja fašistu lode. Lode izurbās cauri rokai un iestrēdza krūtīs. Ivans nokrita zemē, bet biedri gāja tālāk, vajādami ienaidnieku. Ivans guļ sniegā viens pats. Roka sāp, arī elpot grūti — krūtīs lode traucē. Viņš guļ un domā: ,,Nu ir pēdējā stundiņa klāt. Tūliņ nomiršu/' Ivans aizvēra acis, lai neko vairs nedomātu.

Te pēkšņi dzird: kāds klusiņām aizskar viņa plecu. Ivans pamēģināja atvērt plakstus, bet lāgā neizdevās: skropstas sasalušas kopā. Nu jau viena acs pavērās vaļā, nu arī otra. Viņš skatās un netic savām acīm: pie viņa rāpus atlīdusi kāda meitene, uz somas sarkans krusts. Tā ir nodaļas medmāsa. Viņa izņēma no somas saiti un sāka pārsiet brūci — uzmanīgi, lai nenodarītu sāpes.

„Visapkārt noris kauja, bet viņa, āre, atlīdusi," Ivans pie sevis nodomāja un skaļi vaicāja:

— Vai es nomiršu?

— Dzīvosiet, biedri. Es jūs tūdaļ pārsiešu.

— Paldies, māsiņ! — Ivans Kotlovs pateicās. — Atļaujiet pavaicāt: kā jūs sauc?

— Nadja, — medmāsa atbildēja, — Nadja Balašova.

Viņa pārsēja ievainoto Ivanu Kotlovu, paņēma viņa šauteni, pašu aptvēra ar roku un sāka vilkt uz drošāku vietu. Fašisti šauj uz viņu, bet viņa rāpo vien tālāk, vilkdama līdzi ievainoto. Kaut augumā meitene maziņa, tomēr stipra diezgan. Un nekā nebaidās. Tā medmāsa izglāba Ivanu Kotlovu. Cik jauka un drosmīga meitene bija Nadja Balašova!

MEŽA PARTIZĀNI

Kādā mūsu ciemā ienāca fašisti. Paši salīda istabās sildīties, bet iedzīvotājus izdzina laukā aukstumā. Bērni ārā nosala un sāka lūgties, lai laiž viņus * istabā, taču fašisti pacēla pret bērniem šautenes un sāka šaut.

Kāds zēns, vārdā Tiša, aizskrēja uz mežu. Mežā slēpās partizānu nodaļa.

Fašisti domāja, ka viņi visur, kur tikai ieradīsies, varēs saimniekot kā savās mājās. Un ļaudis viņiem pakļausies. Tomēr fašisti pārrēķinājās! Iedzīvotāji aizgāja mežā, sadabūja ieročus un uzsāka partizānu gaitas: nelika ienaidnieku mierā ne dienu, ne nakti.

Partizānu komandieri ļaudis bija iesaukuši par vectēvu Čapaju. Tiša uzmeklēja mežā partizānu nodaļu un visu izstāstīja vectēvam Čapajam.

— Lai notiek, pārmācīsim fašistus, — noteica vectēvs Capajs. — Gan tie dabūs trūkties par pastrādātām nelietībām!

Partizāni nogaidīja līdz naktij. Kad satumsa pavisam, vectēvs Čapajs veda savus partizānus uz ciemu. Partizāni nemanīti lišus aizlīda līdz istabām, kur gulēja fašisti, un ielenca ienaidnieku no visām pusēm. Vectēvs Čapajs pavēlēja visiem izturēties klusu, klusu.

— Nogaidīsim, kamēr uzlēks mēness. Tas rādīs mums gaismu, lai mēs neaizšautu garām.

Meža partizānu pulkā bija arī meitene, vārdā Marija.

— Vai nenosalsi? — vectēvs Čapajs viņai vaicāja.

— Nenosalšu, — viņa atbildēja. — Kad sāksim kauju, gan tad sasildīšos.

Uzlēca mēness. Vectēvs Čapajs, paskatījies uz mēnesi, sacīja:

— Bet tagad, biedri, pēc manas komandas: sist fašistus!

Viņš uzslējās ceļos, atvēzējās un aizmeta pirmo granātu. Tā trāpīja pa logu istabā, nogalināja daudz fašistu, bet, kuri palika dzīvi — tie metās laukā. Bet te viņus nopļāva partizāni no automātiem un šautenēm. Partizāne Marija šāva ļoti precīzi. Arī vectēvs Čapajs meta granātas tieši tur, kur panikā drūzmējās fašisti.

Kauja beidzās. Neviens fašists nepaguva aizmukt. Cits krita no lodes, citu granāta trāpīja, bet cits padevās gūstā.

— Nu vai silti, Marija? — jautāja vectēvs Čapajs.

— Karsti! — atbildēja Marija un noņēma no galvas lakatu.

Bet Tišu partizāni, aiziedami kaujā, gan nebija paņēmuši līdzi.

Vectēvs Čapajs viņam sacīja tā:

— Tu, Tiša, savu darbu esi paveicis. Tas ir slavējami! Bet tagad kāp uz krāsns un sasildies. Pagalam esi nosalis.

Tā Tiša palika partizānu zemnīcā.

Kad karš beidzās, Tiša aizgāja mācīties par traktoristu un sāka strādāt kolhozā, kurā par priekšsēdētāju bija vectēvs Čapajs.

CILVĒKI NO DEBESĪM

Snieg. No debesīm nāk lejup baltas sniega pūkas. Tikai nez kādēļ dažas izskatās pārlieku lielas. Pūkas aug lielākas un lielākas. Drīz tās izskatās kā mazi mākoņiši. Un zem katra mākoņīša šūpojas cilvēks. Re, tas jau aizsniedz ar kājām zemi. Nostājas uz zemes, sper soli. . .

Kas tie par cilvēkiem, kas no debesīm nokāpuši? Tie ir izpletņu lēcēji.

Pāri tam apvidum, kur bija nocietinājušies fašisti, augstu debesīs pārlidoja mūsu lielās lidmašīnas. Lidmašīnās sēdēja , karavīri ar slēpēm. Visi tērpušies baltos virsvalkos. Uz muguras un priekšā tiem piesprādzētas baltas somas. Mūsu lidotāji izraudzījās piemērotu vietu tālu fašistu aizmugurē, tad atvēra lidmašīnu durtiņas. Priekšā —

tukšums! Vienīgi vējš svilpo un mākoņi peld garām. Zeme lejā tik tikko samanāma. Leciet nu!

Drosminieki cits aiz cita metās ar galvu lejā. Un tūliņ katram aiz muguras uzpūtās balts zīda audekls. Vējš izrāva no somām izpletņus, piepūta tos un izpleta kā lietussargus: izpletņlēcēji šūpodamies nu lēnām peld padebešos. Apkārt lidinās sniegpārslas, un izpletņlēcēji kopā ar tām laižas zemē.

Tūliņ pie darba! Aši! Piesprādzēt slēpes! Izvērsties kaujai! Uzstādīt ložmetējus!

Fašisti apjukuši šaudās šurpu turpu. Viņi nekādi nespēj apjēgt, kā

šiem aiz muguras gadījušies padomju karavīri. No debesīm, vai, nokrituši?

Jā, no debesīm!

SPĒKAVĪRI

Kādā pasakā stāstīts, ka no jūras izkāpuši trīsdesmit trīs spēkavīri … Es turpretī pastāstīšu, kas notika nevis pasakā, bet īstenībā.

Fašisti ieņēma vienu mūsu pilsētu, kas atrodas jūras krastā. Viņi ielauzās pilsētā no sauszemes puses, jo no jūras šai pilsētai nevar piekļūt: pie krasta slienas asas akmens radzes. Ja uz tām viļņi uztriektu kuģi, tas sašķīstu gabalos.

„Nav pasaulē tādu drosminieku, kam būtu dūša te ierasties no jūras puses," fašisti sprieda. „Nevienā pasakā par tādiem spēkavīriem vēl nav dzirdēts!"

Pasakās, tiesa, nav dzirdēts, bet Padomju Armijā ir šādi spēkavīri. Un ne tikai trīsdesmit trīs, bet gan trīsdesmit tūkstoš reižu vairāk! Tas ir Jūras Kara Flotes kājnieku karaspēks!

Kādu ritu mazā gaismiņā jūrā parādījās padomju kuģis. Tas krastam tuvoties nedomāja. No kuģa nolaida ūdenī laivas. Mūsu karavīri sasēdās tajās un klusi īrās uz krasta pusi. Laivas izpeldēja starp akmens radzēm, apbrauca izliktās mīnas. Bet tālāk ari laivām vairs nebija ceļa. Karavīri ielēca saltajā ūdenī. Ūdens sniedzās līdz pat krūtīm. Viņi brida, pacēluši rokas virs galvas, lai ieročos neiekļūtu sāļais jūras ūdens. Vienā rokā granāta, otrā šautene. Karavīrus sašūpoja jūras bangas. Iedunējās fašistu lielgabali. Tomēr mūsu spēkavīri noturējās. Viņi izgāja caur uguni un ūdeni — nenobijās. Izkāpa krastā un metās triecienā ieņemt pilsētu. Viņiem palīgā atsteidzās mūsu lidmašīnas. Torīt fašisti nedabūja izgulēties: mūsu

spēkavīri viņus padzina no pilsētas un pacēla virs tās sarkano karogu.

ĢENERĀĻI APSPRIEŽAS

Kādā ciemā sapulcējās ģenerāļi, lai apspriestos.

Fašisti pirms tam šo ciemu bija nodedzinājuši. Neskarta bija paglābušies tikai viena zemnieku māja, ko ienaidnieks nebija paguvis nosvilināt.

Tad ciemā ienāca mūsu armija, fašistus padzina un vienīgajā zemnieku mājā iekārtoja frontes štābu. Štāba komandieri izklāja uz galda kartes, nolika telefonu. No tā uz visām pusēm aizvilka telefona vadus. Arī raidstaciju iekārtoja, lai no šejienes varētu noraidīt pavēles, komandēt karaspēka daļas.

Bija pienācis laiks sākt uzbrukumu ienaidnieka pozīcijām.

Šai dienai jau sen visi bija gatavojušies. Spēka bija sakopots pietiekoši!

Pievakarē ciemā sabrauca ģenerāļi. Sākās kara padomes sēde. Ģenerāļi apspriedās, kā veiksmīgāk uzbrukt ienaidniekam, no kuras puses dot triecienu, kur izvietot lielgabalus, kurp kaujā virzīt kavalēriju, kurp — tankus. Viņi visu sīki aprēķināja un salīdzināja pulksteņus. Tad paziņoja uz Maskavu virspavēlniecībai par sagatavoto uzbrukuma plānu.

Pa telefona vadiem sāka plūst pavēles. Pa radio — slepeni signāli. Svītra — svītra. Punkts . . . Tik-tik-tik . . . tak-tak-tak . . .

Uz pulkiem aizjoņoja jātnieki ar slepenām paketēm.

Artilēristiem slepena pavēle: naktī atklāt uguni uz ienaidnieku no visiem lielgabaliem.

Lidotājiem slepena pavēle: noteiktajā stundā mest uz ienaidnieka pozīcijām bumbas.

Kājniekiem pavēle: uz rīta pusi negaidīti uzbrukt ienaidniekam.

Tankistiem pavēle: pārbaudīt motorus, uzņemt degvielu, pielādēt lielgabalus.

Kavalēristiem arī pavēle: vakarā krietni pabarot zirgus, lai tie būtu gatavi doties kaujā.

Ārstiem un sanitāriem pavēle: sagatavot ievainotajiem zāles un pārsējus.

Pavāriem un lauka virtuvēm pavēle: izvārīt karavīriem labi treknu kāpostu zupu.

Līdz vēlai naktij ģenerāļi apspriedās kara padomē.

Pēc tam piecēlās pats galvenais ģenerālis, paskatījās pulkstenī un sacīja:

— Ir laiks. Pavēlu sākt uzbrukumu. Labu veiksmi!

Un tai pašā brīdī atklāja uguni mūsu lielgabali. Pacēlās gaisā ar bumbu kravām mūsu nakts lidmašīnas.

Bet no rīta mazā gaismiņā iedunējās zeme zem tanku

kāpurķēdēm, no ierakumiem kaujai cēlās kājnieki. Pulki devās uzbrukumā.

Uzbrukums sākās visā frontē.

„KATJUŠA"

Šķita, ka aiz meža tūkstotis zirgu reizē iezviegtos, desmitiem tūkstošu tauru reizē ietaurētos: tur šāva mūsu ,,katjuša".

Šādā vārdā šo kaujas ieroci bija nosaukuši mūsu karavīri. ,,Katjušu" daudzināja visā pasaulē, tomēr pašu kaujas laukā tikai retais bija redzējis savām acīm: „katjuša" no visiem slēpās.

Ja kāds no ienaidniekiem kaut reizi paskatījās uz „katjušu", tas tapa akls. Ja kāds no fašistiem dzirdēja tās balsi tuvumā, tas tapa kurls uz visu mūžu. Bet, ja kāds ar „katjušu" sastapās kaujas laukā aci pret aci, tad no tā pat kauliņi nepalika pāri.

Bieži gadījās, ka fašisti, izdzirduši tuvumā šaujam „katjušu", slēpās, kur katrs mācēja, un sauca: ,,Vai, vai, „katjuša"! Kaput!"

Tas nozīmēja, ka gals klāt, lai glābjas, kas var!

Kad „katjuša" iedunas, ierunājas savā īpatnējā balsī, šķiet, tūkstotis zirgu reizē iezviegtos, desmitiem tūkstošu tauru reizē ietaurētos. Un, skat, pāri debesīm dobji iedārdas ugunīgas stīgas: veselām virtenēm lido liesmojoši lādiņi — cits pēc cita. Aiz katra paliek ugunīga aste. Lādiņi nokrīt zemē, šņākdami eksplodē un visu ietin dūmos.

Lūk, kāda bija „katjuša"!

„Katjušu" izgudroja padomju inženieri ienaidniekam par biedinājumu, lai tas vairs nekārotu ielauzties mūsu zemē. Noslēpumu, kā darbojas gvardes mīnmetējs ,,katjuša", zināja vienīgi mūsu uzticīgie un drosmīgie gvardi.

Tagad gan katrs zina, ka „katjuša" šāva ar raķetēm. Šodien mūsu armijā „katjušas" vietā ir jau veselas raķešu karaspēka daļas. Tās mūsu ienaidniekiem ir vislielākais bieds.

UZ PRIEKŠU, TANKISTI!

Fašisti negribēja atstāt mūsu zemi. Viņi izraka tranšejas un tajās paslēpās. No resniem baļķiem sameistaroja jumtus, ceļam priekšā aizvēla milzīgus akmeņus un visapkārt aizstiepa dzeloņdrāšu žogus. Tad viņi saveda lielgabalus, nostādīja ložmetējus. Kā lai fašistiem tiek klāt? Nevar tos nedz no kreisās puses apiet, nedz no labās — apbraukt.

Sim ienaidnieka nocietinājumam deva triecienu mūsu smagā artilērija. Zeme nodrebēja, arī ienaidnieks sāka bailēs trīcēt. Tad kaujā devās mūsu tanki. Re, kur varenais padomju tanks — dzelzs milzenis, kas visu samin savā ceļā! Tas resnās dzeloņdrātis rauj pušu kā diegus. Kokus un baļķus lauž kā skalus. Lielgabalus saspiež plācenī. Šautenes saberž drumstalās. Akmeņus — drupačās.

Aiz biezām, izturīgām bruņām sēž mūsu tankisti un šauj uz ienaidnieku no lielgabaliem un ložmetējiem. Bet ienaidnieka lodes atsitas pret tanku kā zirņi pret sienu. Tankisti slavē savas mašīnas:

— Paldies strādniekiem! Paskat, cik cietu tēraudu izlējuši — lodes to nespēj caururbt!

Mūsu tanki viegli pārvar dubļu jūras, sniega klajumus un ūdens šķēršļus. To riteņiem uzvilktas dzelzs kāpurķēdes. Tanks pats klāj sev priekšā ceļu. Ja pagadās grāvis — pārrāpjas tam pāri. Ja pa-

trāpās mežs — izlaužas tam cauri. Ja priekšā stāvs kalns — arī tajā uzrāpjas. Tanks spēj pārpeldēt platu upi, bet, ja vajag, var rāpties ari zem ūdens pa upes dibenu un otrā krastā dot ienaidniekam triecienu.

Mūsu lieliskie tankisti ir drošsirdīgi un prasmīgi vīri!

ARMIJAS PAMATS

Kā pērkons nogranda ,,urā" sauciens.

Kā zibens iezibsnījās durkļu smailes.

Tur kaujā, devās mūsu kājnieku karaspēks.

Kājnieku karaspēks ir armijas pamats, bez tā nevar gūt uzvaru.

Lidmašīnas nomet bumbas un aizlido.

Arī tanki, izlauzuši ceļu, dodas projām.

Bet kājnieku karaspēks ieņem visas vietas, atkaro katru māju, padzen ienaidnieku no katra krūma, pat no pazemes to izdabū laukā.

Padomju karavīrs ir stiprs un spēcīgs. Viņam drosmes un prasmes atliku likām. Ar granātu rokā viņš nebaidās tankam stāties ceļā. Viņš visu prot. Ja ienaidniekam nevar piekļūt ar durkli, viņš to iznīcina ar lodi. Arī savu ieroci viņš tur allaž kārtībā, lāpstiņu vienmēr nēsā līdzi.

Viņš, ejot kaujā, nāves nebaidās.

Garos pārgājienos iztiek bez atpūtas.

Vai saule cepina, vai putekļi tinas apkārt—kājnieki iet uz priekšu.

Vai spelgoņa sals, vai sniegs — kājnieki iet uz priekšu.

Vai lietus gāž, vai dubļu jūras ceļā — kājnieki iet uz priekšu.

Laukā gaiša diena — kājnieki iet uz priekšu.

Laukā tumša nakts — kājnieki iet uz priekšu.

Nonākuši ceļa galā, kājnieki izvietojas pozīcijās un ierokas. Tad gaida pavēli doties uzbrukumā. Ložmetēji jau nostādīti savās vietās, patronas ielādētas šauteņu stobros, granātas sažņaugtas dūrēs.

Mūsu lidmašīnas iepriekš izlūko, kur atrodas ienaidnieks. Lielgabalu uguns izlauž ceļu, un tanki šo ceļu attīra. Tad kārta kājnieku karaspēkam.

Uz priekšu, kājnieki! Un viri visi ka viens ceļas kaujai. . .

— Urā!

Šķiet, pērkons nogranda un zibens iezibsnījās: tur kājnieku kara spēks iet uzbrukumā.

Tā kara laikā karoja mūsu lieliskie kājnieki. Kopš tām dienām kājnieku karaspēks kļuvis vēl stiprāks un varenāks. Ari ieroči viņiem tagad ir jauni. Pārgājienos karavīri vairs neiet kājām, bet brauc ātrās

mašīnās. Viņi sēd tajās drošu bruņu aizsegā, kam lodes netiek cauri.

Kad bruņu mašīna aizbrauc nozīmētajā vietā, komandieris dod karavīriem komandu. Motorizētās kājnieku daļas tūdaļ no mašīnas laukā — tās gatavas doties kaujā!

MŪSU LOŽMETĒJNIEKI

Fašisti nodedzināja un sagrāva dzelzceļa staciju. Viņi jau gatavojās mukt tālāk—sasēdās vagonos. Vilciens tūliņ sāks kustēties. . .

— Stop, fašisti! Ceļš ir slēgts — kāpiet vien laukā!

Visapkārt sāka tarkšķēt mūsu ložmetēji: cik-cik-cik! . . . Cok-cok!

Fašisti nebija pamanījuši, kā mūsu karavīri piezagās vilcienam klāt un to ielenca. No labās puses vilcienam pretī nostādīts balsta ložmetējs. Tas ir smags, uz riteņiem, patronas sakārtotas garā lentā. Ložmetējs rij lentu un no stobra spļauj laukā lodi pēc lodes. Simt, divsimt, trīssimt. ..

No kreisās puses vilcienu ielenkuši karavīri ar vieglajiem rokas ložmetējiem. Šim ložmetējam patronas sakārtotas apaļā kārbā kā saulespuķu sēkliņas zieda galvā. Ložmetējnieks piekārto ložmetējam kārbu, nospiež gaili — un ložmetējs pats ņemas lobīt ārā svina sēkliņas . . .

Fašisti metās bēgt no stacijas, taču viņiem no visām pusēm dzenas pakaļ ložmetēju lodes: Cik-cik-cik! . . . Cok-cok-cok! . . .

Stacija atgūta! Fašistiem šurp vairs neatgriezties!

— Stacijas dežurant, pacel semaforu! Ceļš ir brīvs!

KAS PIE TELEFONA?

— Arina, Arina! Seit — Žagata! Arina, vai jus mani dzirdat? Arina, atbildiet!

Arina neatbild, klusē. Jāteic, ka pa īstam šeit nekādas Arinas nav, Žagatas ari nav. Tā tīšām klausulē sauc kara telefonisti, lai maldinātu ienaidnieku, ja tas gadījumā būtu pieslēdzies telefona vadam un gribētu noklausīties sarunu. Bet tev es atklāšu noslēpumu. Arina — tā nav krustmāmiņa, arī Žagata nav putns. Sie vārdi izdomāti ar gudru ziņu, divām karaspēka daļām dodoties kaujā. Sakarnieki izvelk pa sniegu telefona vadus, un daļas savā starpā sarunājas.

Bet te pēkšņi Arina vairs neatbild. Klusē. Kas noticis?

Tieši tobrīd pie tās daļas komandiera, kura saucās Žagatas vārdā, ieradās izlūki un saka:

— Ātrāk sazvaniet Arinu un pasakiet, ka viņai no sāniem lavās klāt fašisti. Ja tūliņ to viņai nepaziņosiet, aizies bojā mūsu biedri.

Telefonists atkal sauc klausulē:

— Arina, Arina! . . . Seit — Žagata! Atbildiet, atbildiet!

Arina neatbild, klusē.

Telefonists gandrīz vai gatavs raudāt. Pūš klausulē un, piemirsis visus noteikumus, sauc:

— Petja, Petja, vai tu mani dzirdi? Seit — Žagata! Es — Vasja!

Telefons klusē.

— Redzams, kaut kur pārrauts vads, — beidzot sacīja karavīrs sakarnieks un griezās pie komandiera: — Atļaujiet, biedri komandier, aizlīst un vadu salabot.

Biedram palīgos pieteicās vēl viens sakarnieks. Viņi paņēma instrumentus, vada spoli un aizlīda rāpus pa sniegoto lauku.

Fašisti pamanīja viņus un sāka apšaudīt. Sniegā krīt nokaitušas mīnu šķembas, svilpj un čurkst lodes, iecirzdamās kupenās, tomēr sakarnieki nepārstāj līst uz priekšu. Un viņi uzgāja to vietu, kur vads bija pārrauts. Nu ir jāsavieno vadam gali kopā! Taču fašisti ņemas viņus apšaudīt vēl negantāk. Tomēr vads jāsalabo, biedri jāglābj!

Abi drošsirdīgie sakarnieki, gulēdami zem ienaidnieka uguns, strādā: labo telefona līniju.

Viņi savienoja vadam galus, un telefons starp abām karaspēka daļām atkal ierunājās.

Telefonisti priecīgi ķērās pie darba.

— Arina! Šeit — Žagata! Arina, klausies! Petja, dārgais, pieņem ziņojumu!

Un viņš paziņoja tai daļai, kura saucās Arinas vārdā, visu, kas vajadzīgs. Tā fašistiem neizdevās ielenkt mūsu cīnītājus.

Sakarnieki līšus atgriezās atpakaļ un komandierim ziņoja:

— Viss kārtībā, biedri major, līnija darbojas.

GVARDES JĀTNIEKI

Ceļu! Sargieties! Joņo kavalērija!

Ienaidnieks domāja, ka mūsējie vēl tālu, un nemaz tos negaidīja . . . Bet padomju kavalēristi jau klāt. Viņi pa vienu nakti, apiedami ienaidnieku, izjoņoja cauri stepei tik strauji, ka pat zāles

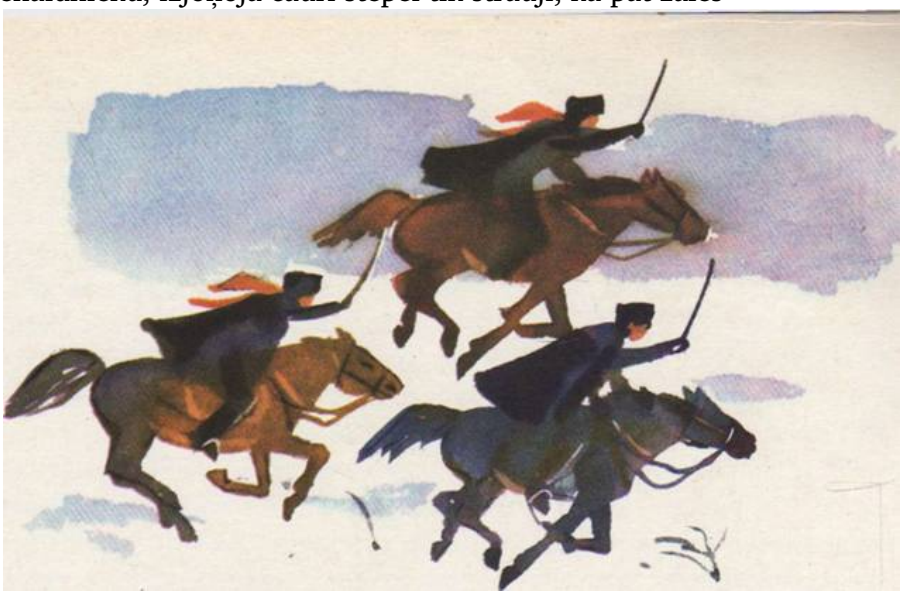

stiebriņš nepaguva noliekties. Izdrāzās auļos cauri mežam, ka pat kokiem lapas neiešalcās, izjāja pa stāvu kalnu taku, kur pat tankam neizbraukt. Un metās cīņā! Sarkanie bašliki deg kā liesmas, garie apmetņi pland vējā kā spārni, no zobeniem dzirkstis šķiļas . . .

Kavalēristi uzbruka pēkšņi un negaidīti. Viņu zirgi traucās uz priekšu vēja ātrumā, zem to pakaviem sniegs kusa laukā. Kavalēristu

asie zobeni cirta ar tādu sparu, ka aiz švīkoņas nedzirdēja lodes sīcam . . .

Zobenus kavalēristiem izkala rūpnīcu strādnieki, zirgus izaudzēja kolhoznieki. Prasmi un drošsirdību viņi iemācījās no komunistiem. Dzimtene viņus nosauca par gvardiem. Viņu karogā — Ļeņina attēls!

PIEMINEKLIS PADOMJU KARAVĪRAM

Karš ritēja ilgi. Padomju Armija apturēja fašistu karapūļus un sāka tos triekt ārā no mūsu zemes.

Fašisti neparko negribēja aiziet. Viņi mēģināja noturēties aiz katra grāvja malas, aiz katra krūma un cinīša. Tomēr mūsu armija izrādījās

pārāka. Fašisti bija spiesti ņemt kājas pār pleciem un mukt, kurp acis rāda . . . Viņu nenovīdīgās acis tagad skatījās nevis uz austrumiem, uz mūsu zemes pusi, kur saule lec, bet gan atpakaļ — uz rietumiem, kur saule riet.

Padomju Armija virzījās pa ienaidnieka zemi, atbrīvodama kaimiņvalstis, kuras bija sagrābuši fašisti. Drīz fašistiem vairs nebija kurp mukt. Viņi nocietinājās pašā galvenajā vācu pilsētā — Berlīnē.

Mūsu karaspēks devās triecienā ieņemt Berlīni. Tas ieņēma ielu pēc ielas, namu pēc nama. Bet fašisti arvien vēl nepadevās.

Reiz kaujas laikā par Berlīni kāds mūsu karavīrs pamanīja mazu vācu meitenīti. Viņa, redzams, bija atpalikusi no savējiem.Nabadzīte stāvēja viena pati ielas vidū un nezināja, kurp sprukt. Visapkārt norisa kauja. No namu logiem šāvās ārā liesmu mēles, sprāga bumbas, gruva māju sienas, no visām pusēm spindza lodes. Likās, tūlīt meitenītei uzgāzīsies virsū mūra siena vai trāpīs šķemba . . . Mūsu karavīrs redz, ka meitenītei draud bojā eja. „Ak tu, nabaga bērns, kā tu šeit iekļuvi, šai elles katlā!" Viņš metās pāri ielai zem ložu krusas, paķēra rokās vācu meitenīti, aizsedza viņu no lodēm ar savu plecu un iznesa no kaujas uguns.

Fašisti drīz padevās. Karš beidzās. Mēs uzvarējām. Sākās mierlaika dzīve.

Berlīnē uzcēla milzīgu pieminekli. Augstu pār namiem uz zaļa pakalna slienas no akmens izkalts spēkavīrs — Padomju Armijas karavīrs. Vienā rokā viņš tur smagu zobenu, ar ko sakāva ienaidniekus — fašistus, bet otrā — mazu meitenīti. Viņa piespiedusies pie padomju karavīra platā pleca. Šis karavīrs viņu paglābis no bojā ejas, pasargājis no fašistiem visus pasaules bērnus un šodien no augstienes bargi noraugās, vai ļauni ienaidnieki nedomā sākt jaunu karu un izjaukt ļaužu mierīgo dzīvi.

KAUJU KAROGU CEĻI

Fašisti lielījās:

— Ieņemsim Maskavu, sarīkosim parādi un maršēsim pa Sarkano laukumu ar saviem kauju karogiem rokās: lai visa pasaule redz, ka mēs esam uzvarējuši Padomju Savienību un ka komunisti ir padevušies.

Ap to laiku, kad fašisti uzbruka mūsu zemei, viņi jau bija sagrābuši daudzas citas zemes. Šajās svešajās zemēs viņi pacēla savus karogus, uz kuriem rēgojās briesmīgs kāškrusts, līdzīgs zirnekļa taustekļiem. Šie fašistu karogi ļaudīm atnesa bēdas un nāvi. Tur, kur tie plīvoja, plūda laužu asaras un asinis.

Tā nu ar šiem karogiem, kam riebīgais kāškrusts virsū, fašisti bija sadomājuši maršēt pa Sarkano laukumu mūsu galvaspilsētā Maskavā.

Lai jau mēģina vien! Un iznāca tā, ka mēs šos karogus Sarkanajā laukumā ieraudzījām gan. Tikai cits jautājums: kad un kādā veidā?

. . . Karš tuvojās beigām. Tad pienāca sen gaidītais brīdis, par kuru mēs bijām sapņojuši četrus gadus — kopš tās dienas, kad fašisti iebruka mūsu zemē. Mūsu karavīri devās pēdējā kaujā, lai pieliktu karam punktu un paceltu virs Berlīnes galvenā nama Sarkano karogu.

Četrus gadus dienām un naktīm pa tāliem un smagiem kara ceļiem, cauri visām kauju ugunīm mūsu karavīri bija nesuši šo karogu. Un visur, kur tikai tas parādījās — šis sārtais, ar sirpi, āmuru un sarkanu piecstūrainu zvaigzni rotātais karogs, ļaudis to sagaidīja ar prieku, mīlestību un cieņu. Tāpēc, ka visi zināja: šis karogs ir labs. Tas nes ļaudīm brīvību un laimi.

Fašisti nekādi negribēja pieļaut, lai mūsu Sarkanais karogs paceltos virs Berlīnes. Viņi izmisīgi šāva ar šautenēm, automātiem un lielgabaliem, centās nepielaist padomju karavīrus pie galvenā pilsētas nama. Tomēr mūsu kaujinieki izlauzās cauri ložu un šāviņu krusai, cauri ugunsgrēka liesmām un dūmiem. Drosmīgie vīri uzrāpās uz galvenā nama jumta un pacēla virs Berlīnes savu karogu —

Uzvaras Karogu. Un visi fašisti padevās. Mūsu karavīri pievāca viņu šautenes, lielgabalus, ložmetējus un karogus.

Pēc tam Maskavā Sarkanajā laukumā notika Uzvaras parāde. Uzvarētāju pulki svinīgā marša solī aizsoļoja pa Sarkano laukumu, nesdami savus kauju karogus. Spēlēja orķestris, kurā bija tūkstoš muzikantu. Bet, kad uz mirkli orķestris pieklusa, varēja skaidri saklausīt rāmu, vieglu un vienmērīgu šķindoņu. Tur, uz laukuma, vīriem soļojot, pie krūtīm šķindēja ordeņi un medaļas. Un tūkstošiem ļaužu sirsnīgi sveica kareivjus, virsniekus, ģenerāļus un maršalus, kas kaujās par Dzimteni bija parādījuši drosmi un varonību.

Tad pēkšņi Sarkanajā laukumā visi • apklusa, it kā atcerējušies ko ļaunu un nelabu. Ļaudis ieraudzīja, ka gar Kremļa sienu soļo

mūsu karavīri un, noliekuši kātus uz leju, velk pa zemi nodriskātus fašistu karogus. Katrs karavīrs, nonācis laukuma vidū, nosvieda zemē pretīgo karogu ar zirnekļa taustekļiem līdzīgo kāškrustu virsū. Cits pēc cita krita kaudzē nejaukie, netīrie karogi, ar kuriem fašisti kādreiz bija gatavojušies maršēt pa Sarkano laukumu savas uzvaras parādē Maskavā. Neko teikt, laba gan nu tiem bija iznākusi parāde! . . .

Tā par kaunu un negodu šiem karogiem beidzās karš, ko fašisti bija uzsākuši pret mūsu zemi.

Bet Sarkanais Uzvaras Karogs saudzīgi glabājas Padomju Armijas muzejā. Un katrs, kas šurp atnāk, ar cieņu noraugās uz to un atceras smagos, bet cildenos kara ceļus, pa kuriem mūsu karavīri — uzvarētāji bija iznesuši savu karogu.

VISVARENĀKĀ PARĀDE

Visās pasaules zemēs pazīst Pieminekli padomju karavīram, kas uzcelts Berlīnē. Arī tev, draudziņ, mēs par to jau stāstījām.

Jā, šis piemineklis stāv Berlīnē. Taču kādā neaizmirstamā dienā mums visiem likās, ka šis piemineklis nokāpis no savas vietas un ieradies Maskavā Sarkanajā laukumā. Nevis viens pats, bet simtiem tādu kā viņš.

Akmens tēli it kā atdzīvojušies virzījās ciešā un saskanīgā ierindā pa slaveno Maskavas laukumu. Spēkavīri soļoja stingrā solī. Katrs turēja rokās bērnu. Tieši tādu, kāds izcirsts pieminekļa akmenī.

Ļaudis Sarkanajā laukumā tūliņ uzminēja, kas šie par vīriem, visi sāka priecīgi sarunāties.

Laukumā bija tūkstošiem ļaužu. Šajā dienā mūsu zeme svinēja lielus svētkus — Padomju valsts nodibināšanas piecdesmito gadadienu. Tieši pirms piecdesmit gadiem mūsu tauta atbrīvoja savu zemi no bagātnieku varas, un mūsu Dzimtene kļuva par pirmo darbaļaužu valsti pasaulē. Šajā svētku dienā ļaudis atcerējās, cik daudz smagu un bargu kauju bija nācies izcīnīt mūsu armijai. Padomju valsts pastāvēšanas pirmajos gados tai vajadzēja aizsargāt dzimto zemi no revolūcijas ienaidniekiem, bet pēc divdesmit pieciem gadiem — pieveikt fašistus.

Svētkiem par godu Sarkanajā laukumā notika parāde. Šī parāde bija varena! Nekad agrāk tāda parāde vēl netika redzēta! Tā bija visvarenākā parāde no visām parādēm. Šajā dienā mēs varējām redzēt mūsu armijas varonības dzīvus pieminekļus. Tie mums atgādināja par visām tām drosmīgajām kaujām, varoņdarbiem un gūtajām uzvarām, ar kurām mūsu armija kļuvusi slavena piecdesmit gados.

Pa Sarkano laukumu soļoja jūrnieki, uz kuru cepuru apmalēm zeltītiem burtiem bija rakstīts „Aurora" — kā pirms piecdesmit gadiem. „Auroras" vārdā saucās slavenais kreiseris, kas 1917. gadā ar savu zalvi pavēstīja, ka sākusies Lielā Oktobra revolūcija.

Tur jāja straujos kauju zirgos vīri ar smailām bruņu cepurēm galvās. Katram pie cepures mirdzēja sarkana zvaigznīte. Tie bija budjonovieši. Sen atpakaļ — pilsoņu kara laikā tā sauca sarkanos kavalēristus, kurus bezbailīgais komandieris Budjonijs vadīja kaujās pret baltgvardiem.

Pa laukumu ripoja arī tačankas ar ložmetējiem, par kurām jau sen sacerētas dziesmas.

Pēc tam pa laukumu aizdārdēja draudīgās „katjušas", kas kara gados ienaidniekam lika trīcēt bailēs.

Tad mēs ieraudzījām neaizmirstamo Uzvaras Karogu. To pāri laukumam svinīgi nesa tie paši varoņi, kuri 1945. gadā savām rokām

bija pacēluši virs Berlīnes.

Visi, kas stāvēja pie Kremļa sienas uz platajām kāpnēm un viesu vietās laukuma otrā pusē, sveica varoņus, draudzīgi aplaudējot un saucot ,,urā".

Viesu vidū stāvēja kāds vecs vīrs ar sirmām ūsām. Viņam krūtis no viena pleca līdz otram greznoja kaujas ordeņi. Bet uz pleca sēdēja mazdēls. Vīrs mazdēlam skaidroja:

— Skaties, tur ripo tačankas … Es arī uz tādas tiku karojis — ar ložmetēju, kad biju budjonovietis. Bet rekur nes karogu! Pats savām acīm to redzēju Berlīnē, kad karš jau gāja uz beigām. Bet tur skaties, soļo tagadējie komandieri, kas mācās Kara akadēmijās.

Zēns uzmanīgi klausījās vectēvā, bet tad pēkšņi sāka lēkāt uz pleca, rādīdams ar pirkstu uz laukumu un skaļi saukdams:

— Vectētiņ, skaties! Tur soļo mans tētis blakus citiem saviem biedriem — komandieriem no Akadēmijas. Paskat, cik braši viņš soļo! Es tūlīt viņam uzsaukšu, citādi viņš mani neieraudzīs. Tēti! Urā! . . .

Ļaudis skatās uz abiem: uz mazdēlu — ar līksmu prieku, uz vectēvu — ar cieņu. Un vectēvam saka:

— Jums gan ir brašs dēls, laikam tēvā atsities. Arī mazdēls, redzams, dienās izaugs par drosminieku. Bet, uzmetot acis jūsu apbalvojumiem, ordeņiem, var pārskatīt visu mūsu — Padomju Armijas nostaigāto ceļu. Jūs esat kā dzīvs mūsu armijas piemineklis.

VECMĀMIŅAS „KATJUŠAS" MAZBĒRNI

Kas tie par milzeņiem, kas parādījās Sarkanajā laukumā? Šķiet, parādē garām peld vaļi smailiem purniem. īsti briesmoņi!

Vai atceries, draudziņ, „katjušu", par kuru es tev jau stāstīju? „Katjuša" bija mūsu armijas pirmais raķešu ierocis. Bet šie ir ,,katjušas" šodienējie mazbērni. Paskaties, cik stipri viņi augumā pārspējuši vecmāmiņu! Ik raķete stiepjas gandrīz pār visu parādes laukumu.

Tūkstošiem ļaužu gan no tribīnēm, gan viesu vietām māj tiem ar rokām: sveiciens raķešu karaspēka karavīriem!

Ārvalstu sūtniecību kara speciālisti sarosījās, sāka klikšķināt fotoaparātus, likt pie acīm tālskatus. Viņi pētīja un fotografēja varenās raķetes, ar kurām patlaban apbruņota mūsu armija.

Jau sen kā izgudroti lielgabali, kas spēj aizšaut desmitiem kilometru tālu. Ir arī tādi lielgabali, kuru šāviņš sasniedz ienaidnieku pat aiz mākoņiem. Taču neviens tālšāvējlielgabals nespēj sacensties ar šīm draudīgajām milzu raķetēm.

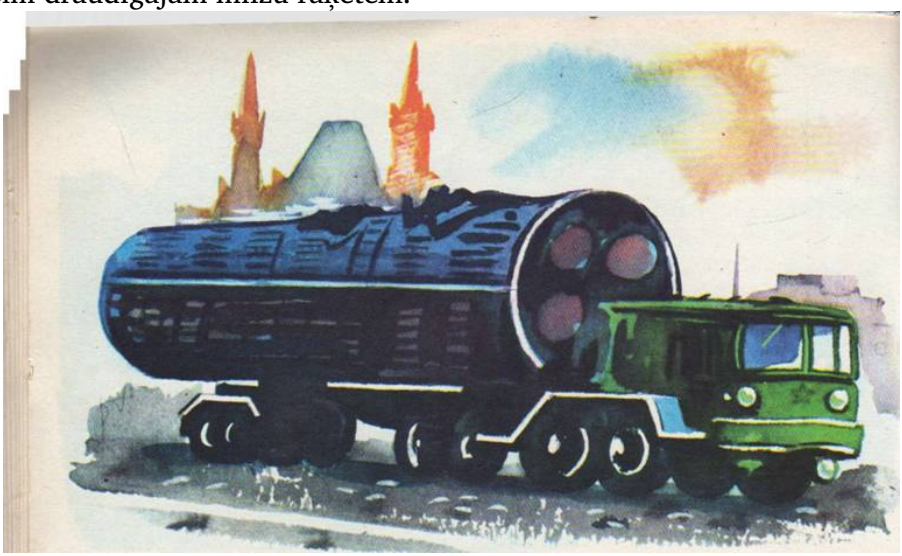

Nav uz zemeslodes tādas vietas, kurp nespētu aizlidot šī raķete. Tūkstošiem kilometru tālumā tā atradīs ienaidnieku, lai kur tas arī slēptos — augstu debesīs vai uz zemes.

Šāda mūsu raķete pirmā pasaulē palaida debesīs Zemes mākslīgo pavadoni, kas aplidoja ap Zemi tūkstoš reižu. Šādas raķetes gandrīz līdz pašām zvaigznēm pacēla kuģus ar mūsu varonīgajiem kosmonautiem. Padomju kosmiskie aparāti ne vienreiz vien sasnieguši tālo planētu Venēru. Arī šos aparātus pacēla debesīs un ievirzīja zvaigžņotajās tālēs šīs pašas diženās raķetes.

Lai ienaidnieki labāk nemēģina pārbaudīt mūsu spēkus! Raķetes,

kas palaiž Zemes mākslīgos pavadoņus, var precīzi trāpīt mērķī ne tikai debesīs, bet arī jebkurā vietā uz zemes. To der ienaidniekiem iegaumēt!

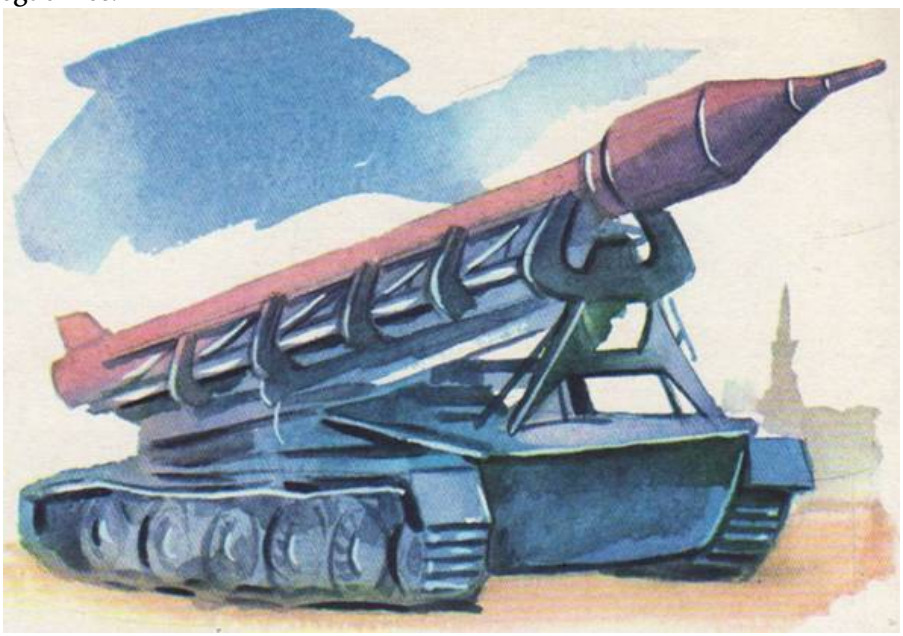

.

NEVIENS VIŅU NEPAZĪST, TOMĒR ATCERAS VISI

Maskavā dārzā pie Kremļa sienas ir kāds kaps, pie kura aizvien pulcējas daudz ļaužu.

Virs šā kapa piecstūrainās granīta zvaigznes vidū nekad nenodziest uguns. Tā deg vienmēr — dienu un nakti.

Seit nekad neredz vītušus ziedus — tie allaž ir svaigi, nesen atnesti. Saudzīgi nolikti, šeit stāv ziedu pušķi un vainagi.

Neviens nezina, kā sauc nezināmo kareivi, kas šeit apglabāts. Tomēr visi zina, ka viņš ir drosmīgi cīnījies, un labi atceras, par ko viņš atdevis savu dzīvību.

Viņu nogalināja ienaidnieks kādā kaujā pie Maskavas. Toreiz fašisti bija pienākuši mūsu galvaspilsētai tuvu klāt. Pilsētā jau varēja dzirdēt, cik nikni šauj fašistu lielgabali. Tomēr mūsu karaspēks neatlaidīgi un bezbailīgi aizstāvēja Maskavu. Arī visi galvaspilsētas

iedzīvotāji bija gatavi doties cīņa uz dzīvību un navi, lai tikai neielaistu fašistus pilsētā.

Tā ienaidnieks neienāca mūsu galvaspilsētā. Tās aizstāvji cīnījās ar lielu varonību. Viņi apturēja fašistus pilsētas pievārtē, pēc tam tos padzina prom pavisam.

Pēc divdesmit gadiem, kad svinēja šās neaizmirstamās uzvaras jubileju, Maskavai piešķīra pilsētas varones goda nosaukumu. Un brāļu kapos, kas atrodas vietā, kur norisa pēdējā kauja, aizstāvot Maskavu, atraka kāda pašaizliedzīga pilsētas aizstāvja mirstīgās atliekas un svinīgi tās apglabāja pie Kremļa sienas.

Tagad virs šā kapa dienu un nakti deg mūžīgā uguns. Un apkārt stāv ļaudis, noņēmuši cepures. Pastāvēsim arī mēs, draudziņ, brītiņu klusu.

Vai dzirdi, ko čukst veca sieviņa, stāvēdama blakus kapam?

— Varbūt šeit atdusas mans dēliņš. Arī viņš krita kaujās pie Maskavas . . .

„Šis karavīrs ir turējis savu vārdu," domā jauns kareivis, lūkodamies uz nezināmā kareivja kapu. „Ne velti mēs, karavīri, dodam zvērestu uzticīgi kalpot Dzimtenei. Arī es esmu devis šādu zvērestu. Un, ja atkal kāds ienaidnieks ielauztos mūsu zemē, gan tad arī es prastu turēt doto vārdu!"

Līdzās nekustīgi stāv pionieri. Viņi atnākuši šurp tieši no skolas ar ziediem, kurus nolikuši uz Nezināmā kareivja kapa. Pirms stundas viņi skolā savu biedru ierindas priekšā pie Sarkanā karoga skaļā balsī bija solījušies, ka ir vienmēr gatavi kalpot mūsu tautai un Ļeņina lietai. Tie ir svinīgā solījuma vārdi, kuri būs jāatceras visu mūžu — gan maziem

esot, gan izaugot lieliem.

Taču šeit, pie kapa, skaļi nemēdz runāt. Ļaudis vai nu klusē, vai pavisam čukstus pārmij kādu vārdu.

Tā sarunājas tad, kad atceras kaut ko ļoti dārgu.

Vai arī tad, kad domā par kaut ko svarīgu.

Kad domā par savas dzīves galveno mērķi.

Kad atceras tos, kuri vīrišķīgi karoja, nežēlojot savas dzīvības, lai mūsu tauta uzvarētu ienaidnieku.

Šeit katrs domā par to, kā vajag dzīvot, mācīties un strādāt, lai

savu dzīvi, ko mums atkarojuši varonīgie aizstāvji, mēs padarītu vēl labāku, skaistāku un priecīgāku.

Šeit domās ikviens cieši vēlas, lai mūsu zeme kļūtu aizvien stiprāka un spēcīgāka, lai nekad tai neuzdrošinātos uzbrukt ienaidnieki un lai vienmēr pasaulē valdītu miers.

SVARĪGS ZIŅOJUMS

Vai tu zini, draudziņ, kāpēc svētku vakaros pie rāmajam un skaidrajām debesīm pēkšņi nogrand divdesmit reizes pēc kārtas pērkons? Virs namu jumtiem uzplaukst un izirst daudzkrāsainu zvaigznīšu ziedi… Un ikreiz ielās uz mirkli kļūst gaišs kā dienā, tad atkal viss ietinas tumsā . . .

Tas ir salūts: jauks, krāšņs atgādinājums par Padomju Armijas, par mūsu zemes sargu spēku un slavu.

Kara laikā mēs bieži vien vakaros dzirdējām vārdus: ,,Tūlīt pa radio pārraidīs svarīgu ziņojumu." Un visā zemē — gan pilsētu ielās, gan cilvēku mājokļos, atskanēja diktora balss: ,,Runā Maskava! Augstākā Virspavēlnieka pavēle …"

Uzvara! Atkal jauna uzvara! Mūsu karaspēks atkal atbrīvojis no fašistiem lielu pilsētu. Ienaidnieks mūk. Iegūts simtiem ienaidnieka tanku un lielgabalu. Tūkstošiem fašistu saņemts gūstā. Tūliņ būs salūts.

Un no visām Maskavas malām ļaudis steidzas uz Kremļa pusi. Sen satumsis. Vienīgi luksoforu sarkanā, dzeltenā un zaļā gaisma rāda ceļu.

Kremļa tornī jau sit pulkstenis: bim — bam — bam, bim! . . . Tai paša mirklī debesis atplaiksnas liesmas. Nodreb zeme. Trah — tra — ra — rah! Reizē izšāvuši trīssimt lielgabali. Šķiet, visas

Maskavas luksoforu gaismas acis uzlidojušas debesīs. Tur šņākdamas izbārstījušās krāsainās raķetes — sarkanas, dzeltenas, zaļas . . .

Kļuvis gaišs kā dienā. Apkārt viss labi saredzams: Kremlis, Maskavas upe . . . Pieaugušajiem kukuragās priecīgi lēkā bērni. Bet mazākie jau devušies gulēt.

Bērni sapņos redz lielu, labsirdīgu milzi, kam vārds ir Salūts. Tas skaļi staigā pa māju jumtiem, bārsta no debesīm krāsainas ugunis un skaļi klauvē pie visiem logiem:

,,Trah — tra — ra — rah! Nāciet, labie ļaudis, ārā! Svarīgs ziņojums! Jauna uzvara un slava!"

Mēs daudzas jo daudzas reizes vakaros dzirdējām šos ziņojumus. Bet, kad no rīta pamodās bērni, viņi uzzināja patīkamu vēsti: — Labrīt, draudziņ! Atkal jauna uzvara un slava! Lai saglabātu to dienu uzvaru piemiņu, arī tagad Maskavā un un citās mūsu zemes lielākajās pilsētās vairākas reizes gadā dārd salūts. Pienāk tankistu diena — viņiem par godu salūts! Pienāk lidotāju diena — viņiem par godu salūts! Arī jūrniekiem salūts! Bet Padomju Armijas dienā atskan vissvarīgākais salūts — tas par godu visiem kareivjiem, virsniekiem un ģenerāļiem, visiem mūsu zemes drosmīgajiem sargiem, kas stāv sardzē par stingru mieru visā pasaulē.

SATURS

Tavi sargi……
Gaisa trauksme…….
Tarāns ……
Mūsu jūru sargi……
Tiešā tēmējumā!……..
Neredzamie karotāji……
Sapieri…….
Sastapšanās …….
Kā mūsu zemūdens flotes jūrnieki pieveica ienaidnieku, kas atradās augstu
debesīs……
Medmāsa…….
Meža partizāni……..
Cilvēki no debesīm…….
Spēkavīri……
Ģenerāli apspriežas…….
«Katjuša»……..
Uz priekšu, tankisti!……..
Armijas pamats…….
Mūsu ložmetējnieki . . . .
Kas pie telefona?……
Gvardes jātnieki……..
Piemineklis padomju karavīram
Kauju karogu ceļi……
Visvarenākā parāde ……
Vecmāmiņas «katjušas» mazbērni . Neviens viņu nepazīst, tomēr atceras visi Svarīgs ziņojums……..
Ļevs Ābrama d. Kasilis TAVI SARGI

Redaktore E Marjutina Māksi, redaktors H. Purviņš. Tehn. redaktore

A. Pelikša. Korektore B. Zubikaite. Nodota salikšanai 1972. g. 4. novembrī. Parakstīta iespiešanai 1973. g. II. aprīlī. Ofseta kartona papīrs 240 g. formāts 60 X 90/8. 6,00 flz. iespiedi.: 6.00 uzsk. iespiedi.; 4,03 izdevn. I. Metiens 20 000 eks. Maksā 56 kap. Izdevniecība «Liesma» Rīgā, Padomju bulv. 24. Izdevn. Nr. 25511 B-191. Iespiesta Latvijas PSR Ministru Padomes Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Rīgas Paraugtipografijā, Vienības gatvē II. Pašūt. Nr. 1209.